

Iskolazöldítés

Az Egyesület ma már röviden csak „Iskolazöldítés”-nek nevezett programja három szakaszból állt, illetve áll.

Az egész Iskolazöldítési komplex programra jellemző volt, hogy tudatosan törekedtünk a projektszervezésben való részvétel nyitottságára (s ezért a Kör-ben is meghirdettük a szabad csatlakozás lehetőségét). Legalább ennyire fontos volt az is, hogy a projektszervezésbe – a tapasztalt „öregesen” túl – több fiatal is bevonjunk. Tanárjelöltek és frissen végzett pedagógusok is közreműködtek a munkálatokban.

Az első projekt

Ez 2001-ben indult „környezetbarát iskolák és társadalmi szétszórásuk” címmel. Ennek általános célja az iskolák tartalmi és működési szempontú környezetbarát jellegének erősítése, ezen folyamat segítése volt, s a következő lépésekből állt:

1. A meglévő „iskolazöldítési” hagyományok és kezdeményezések áttekintése, a fenntarthatóságra vonatkozó eddigi tapasztalatok összegyűjtése, a tapasztalatok elemzése.
Ezt kérdőíves felméréssel oldottuk meg. A kérdőívet a Környezeti Nevelési Hálózat Országos Egyesület „Hálózat” c. hírlevelével kb. 3000 iskolába juttattuk el.
2. Olyan kézirat összeállítása, amely az egyes zöldítési kezdeményezések közül a legsikeresebbeket tartalmazza, s a jövőben tartalmi és módszertani segítséget nyújthat az iskoláknak a környezetbarátta válásban, s egyben a kistérségi vagy települési „fenntartható életmód” tanulását is elősegíti.
A kérdőíves felmérés nyomán beérkezett eseteleírások közül kiválasztottuk azokat, amelyek leginkább példaszerűek voltak a szónak mindkét értelmében, úgy is, hogy sikeres megoldásról szóltak, és úgy is, hogy – a szükséges módosításokkal – máshol is megvalósíthatónak látszottak. Az esettanulmány szerzőit felkértük a vonatkozó fejezet kéziratának elkészítésére. A kéziratot 200 példányban sokszorosítottuk, hogy egyrészt a kipróbáló iskoláknak legyen elegendő példányuk, másrészt a tervezett konferencián is legyen kézbe vehető vitaanyag.
3. A kézirat alapján a kidolgozott utak és módok kipróbálása elsősorban egy kistérségben s annak együttműködő iskoláiban.
A kistérségi kipróbálást egy térségi fejlesztési társulással (Veszprém megyében az Új Atlantisz Térségi Fejlesztési Társulás, 43 település, 15 kapcsolatban lévő iskola) együttműködve végeztük annak érdekében, hogy megvizsgáljuk, mennyivel hatékonyabb az iskolazöldítést egy kistérség egészén megvalósítani. Az egyes témák (eseteleírások) iskolai kipróbálásánál szorgalmaztuk
 - a komplex megvalósítást, tehát azt, hogy a környezetbarát szemlélet az iskola pedagógiai programjában és mindennapi gyakorlatában is megjelenjen,
 - a szektorközi szemlélet erősítését, tehát azt, hogy az iskolák a fenntartóval és a helyi társadalom nem-iskolai szektoraival (vállalkozók, egyházak, szülők, civil szervezetek stb.) is együttműködjenek.
4. A kipróbálás tapasztalatait is felhasználva egy országos műhely-konferencia megszervezése a kézirat jobbítása, véglegesítése érdekében.
A műhely-konferenciát 2002. november 15-17-én tartottuk meg Nagykovácsiban (az FVM Mezőgazdasági Szakképző Intézetében) 141 fő részvételével. A műhely nyitó előadását az akkori környezetvédelmi miniszter tartotta, továbbá az oktatási és a földművelési tárca is képviseltette magát. A plenáris előadásokat követően 5 párhuzamos szekcióban folyt a munka.
A műhely-konferencia megrendezésével a fő célunk a kézirat fejezeteinek végigbeszélése és javítása volt. Ugyanakkor egy „zöld-szemléletű” konferencia megszervezésére és lebonyolítására is igyekeztünk példát mutatni.

A második projekt

A 2003-2004-ben zajlott projektnek két csomópontja volt: az „Iskolánk zöldítése” c. könyv megjelentetése és az arra épülő pedagógus-továbbképzés kidolgozása, akkreditáltatása.

„Iskolánk zöldítése” c. kiadvány

A kistérségi kipróbálás és a nagykovácsi konferencia tapasztalatait felhasználva a projektcsapat kidolgozta a tervezett könyv végső koncepcióját. Ez sok szempontból eltért az első projektben kidolgozott kéziratától. Részben a „nagykovácsi” kézirat szerzőivel, részben újabb szerzőkkel együttműködve 2005-ben – Victor András szerkesztésében – 1000 példányban, környezetbarát papíron megjelentettük a könyvet.

„Iskolazöldítés” továbbképzés

A 30 órás továbbképzés tematikájának kidolgozása a csapat együtt-munkálkodásával Szentendrén kezdődött, s közülük néhányan véglegesítették és előkészítették az akkreditációs folyamatot. A továbbképzés alapítási engedélyszáma: OM 173/60/2005; indítási engedélyszáma: OM 174/156/2005. A továbbképzés „próbaftuttatásához” nyílt pályázattal 6 pályázó helyszín közül választottuk ki a pécsi Simonyi Károly Szakközépiskolát. A háromnapos tréningen 31 fő vett részt, közülük 17 résztvevő készítette el a tanúsítvány kiadásához szükséges záródolgozatot. A továbbképzést mind a résztvevők, mind a szervezők nagyon sikeresnek értékelték.

Az általános iskolazöldítési feladatokon túl egy tantárgy zöldítési vonatkozásaival is foglalkoztunk a projektben. Ennek eredménye a „Kíméletes kémia” c. kiadvány megjelentetése. Ezt az Egyesület Vegy-Tan Csoportja állította össze.

A harmadik projekt

A jelenleg folyó projekt – részben még formálódó – céljai, sőt esetenként már konkrét feladatai a következők:

- továbbképzések tartása 2007-ben és a további években az ország különböző pontjain,
- egyesületi környezeti nevelési „szakértői adatbázis” (illetve inkább „konzultációs adatbázis”) kialakítása és működtetése,
- a kistérségi iskolazöldítési igények és lehetőségek felmérése; a kistérségek segítése.

Ahogy a legelején írtuk, most is érvényes: a megvalósításhoz szeretettel várjuk tenni vágyó tagjainkat.

Albert Judit